

Nr 105

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående ytterligare utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1960/61; given Stockholms slott den 10 mars 1961.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF

G. E. Sträng

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 10 mars 1961.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, NETZÉN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM, HERMANSSON.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, anför efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter.

De anslag, som efter riksstatens fastställande ytterligare äskats för det nu löpande budgetåret, har uppförts dels å tilläggsstat I, som fastställts av 1960 års riksdag vid dess höstsession (rskr. 1960: 404), och dels å tilläggsstat II, som avser till innevarande års riksdag gjorda anslagsäskanden, upptagna i propositionerna nr 2, 23 och 81.

De ytterligare anslagsäskanden avseende tilläggsstat II till riksstaten för innevarande budgetår, vilka ansetts nu böra föreläggas riksdagen, har tidigare denna dag anmälts. På hemställen av vederbörande föredragande har Kungl. Maj:t därvid fattat beslut enligt bilagda utdrag av statsrådsprotokollet för denna dag (*bil. 1--9*). En sammanställning över av Kungl. Maj:t å

tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1960/61 till och med denna dag äskade anslag *utöver* de i propositionen nr 2 upptagna anslagen torde få bifogas stadsrådsprotokollet i detta ärende (*bihang*).

Av sammanställningen framgår, att efter det propositionen nr 2 till årets riksdag framlades har å tilläggsstat äskats sammanlagt 85,3 miljoner kronor å driftbudgeten och 10,0 miljoner kronor å kapitalbudgeten. Av förstnämnda belopp avser 540 000 kronor kostnader för den svenska övervakningskontingenten i Korea, 72,0 miljoner kronor eftersläpande kostnader under socialdepartementets huvudtitel för beredskapsarbeten samt 12,0 miljoner kronor avskrivning av nya kapitalinvesteringar. Övriga anslag å tilläggsstat II till driftbudgeten uppgår till mindre belopp och avser vissa merkostnader och utgifter, vilka icke utan betydande olägenheter anses kunna uppskjutas till nästa budgetår. Å kapitalbudgeten har i förevarande proposition under statens utlåningsfonder äskats 30 000 kronor till statens fiskredskapslånefond. Vidare har i propositionen nr 23 under statens allmänna fastighetsfond äskats 9,0 miljoner kronor till ombyggnad och reparation av operahuset i Stockholm och i propositionen nr 81 under fonden för låneunderstöd 1,0 miljon kronor till lån till Törefors aktiebolag.

Å tilläggsstat I har av föregående års riksdag anvisats anslag om 40,8 miljoner kronor å driftbudgeten och 27,0 miljoner kronor å kapitalbudgeten. I propositionen nr 2 har å tilläggsstat II äskats anslag om tillhoppa 239 500 kronor å driftbudgeten och 2,2 miljoner kronor å kapitalbudgeten. Vid bifall härtill samt till de efter avlämnande av propositionen nr 2 till och med denna dag gjorda ytterligare anslagsäskandena å tilläggsstat II skulle anslagen å tilläggsstater till riksstaten för budgetåret 1960/61 uppgå till sammanlagt för driftbudgeten 126,3 miljoner kronor, varav 12,0 miljoner kronor till avskrivningsanslag, och för kapitalbudgeten 39,2 miljoner kronor.

Chefen för finansdepartementet hemställer härefter, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att godkänna de förslag, om vilka Kungl. Maj:t enligt bilagda utdrag av statsrådsprotokollet för denna dag (*bil. 1—9*) fattat beslut.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdade hemställen förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Bo Jonas Sjölander

Bilaga 1

Egentliga statsutgifter

Andra huvudtiteln

Utdrag av protokollet över justitiedepartementensärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 10 mars 1961.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, NETZÉN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM, HERMANSSON.

Chefen för justitiedepartementet, statsrådet Kling, anmäler härefter under justitiedepartementets handläggning hörande ärende angående egentliga statsutgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1960/61 samt anför därvid följande.

F. Diverse

[1] 9. **Kommittéer och utredningar genom sakkunniga.** Till kommittéer och utredningar genom sakkunniga har å riksstaten för innevarande budgetår anvisats ett reservationsanslag av 1 200 000 kronor. Vid ingången av budgetåret fanns vidare å anslaget en reservation av i runt tal 290 000 kronor. Det för budgetåret disponibla anslagsbeloppet utgör således 1 490 000 kronor.

Den faktiska medelsförbrukningen under tiden juli 1960—januari 1961 har uppgått till omkring 1 000 000 kronor, vilket innebär att för tiden februari—juni 1961 finns disponibelt i runt tal 500 000 kronor. Med ett proportionsvis oförändrat medelsbehov under återstoden av budgetåret skulle åtgå omkring 715 000 eller alltså 215 000 kronor utöver vad som finnes tillgängligt under anslaget.

Medelsbehovet under återstoden av budgetåret kan emellertid antagas bli högre. Författningsutredningen har intensifierat sin verksamhet och drager därigenom väsentligt ökade kostnader. Vidare har under år 1961 klientelundersökningen rörande ungdomsbrottslingar tillförts ökad personal för att undersökningen utan längre tidsutdräkt skall kunna slutföras. Flera nya kommittéer har tillkommit, bl. a. offentlighetskommittén och sakkunniga för översyn av expropriationslagstiftningen. Jag har även för avsikt att inom

kort föreslå vissa utredningar i andra frågor. En angelägen utredning, som jag sålunda avser att igångsätta, gäller möjligheterna till begränsning av antalet trafikmål vid domstolarna. I detta läge räknar jag med ett medelsbehov, utöver förutnämnda 215 000 kronor, av 125 000 kronor eller alltså tillhoppa 340 000 kronor. Till följd av de löneregleringar som beslutats av 1960 års riksdag kan emellertid ett belopp av 90 000 kronor tillföras anslaget jämlikt ett av riksdagen i skr 1960: 323 lämnat bemyndigande, varför i detta sammanhang torde äskas ett belopp av (340 000 — 90 000) 250 000 kronor.

Under åberopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Kommittéer och utredningar genom sakkunniga* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1960/61 anvisa ett reservationsanslag av 250 000 kronor.

Vad föredragande departementschefen sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:
Birgitta Liljefors

Egentliga statsutgifter

Fjärde huvudtiteln

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 10 mars 1961.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, NETZÉN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM, HERMANSSON.

Chefen för försvarsdepartementet, statsrådet Andersson, anmäler härefter under försvarsdepartementets handläggning hörande ärende angående egentliga statsutgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1960/61 samt anför därvid följande.

E. Diverse

[1] 23. Svenska övervakningskontingenten i Korea. Efter förslag av Kungl. Maj:t i propositionen 1953:234 angående täckning av kostnaderna för svenskt deltagande i stilleståndsövervakning samt vid repatriering av krigsfångar i Korea anvisade riksdagen å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1953/54 under fjärde huvudtiteln ett reservationsanslag av 5 000 000 kronor till Svenska övervaknings- och repatrieringskontingenterna i Korea.

Den svenska repatrieringskontingenten har efter slutfört uppdrag upplösts i mars 1954. Övervakningskontingentens verksamhet pågår alltjämt, men dess personal har starkt reducerats och uppgår nu till omkring 10 personer mot omkring 90 personer i mars 1955.

För övervakningskontingentens fortsatta verksamhet har riksdagen under förenämnda anslagsrubrik dels efter förslag av Kungl. Maj:t i propositionerna 1954:220 och 1955:150 å tilläggsstat I respektive II till riksstaten för budgetåret 1954/55 anvisat sammanlagt (3 000 000 + 1 400 000 =) 4 400 000 kronor, dels efter förslag av Kungl. Maj:t i propositionen 1955:204 å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1955/56 anvisat 4 200 000 kronor, dels efter förslag av Kungl. Maj:t i propositionen 1959:125 å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1958/59 anvisat 700 000 kronor, dels ock efter förslag av Kungl. Maj:t i propositionen 1960:100 å tilläggs-

stat II till riksstaten för budgetåret 1959/60 anvisat 540 000 kronor. Hittills har således anvisats 14 840 000 kronor för ifrågavarande ändamål.

I skrivelse den 14 februari 1961 har *försvarets civilförvaltning* hemställt, att ytterligare medel måtte ställas till ämbetsverkets förfogande för att bestrida kostnaderna för övervakningskontingentens fortsatta verksamhet och till stöd härför anfört i huvudsak följande.

Behållningen under anslaget uppgick den 1 januari 1961 till omkring 197 000 kronor. Härav var cirka 15 000 kronor bundna i utestående oredovisade förskott. Den icke disponerade behållningen uppgick således till 182 000 kronor. Kostnaderna under första hälften av budgetåret 1960/61 uppgick till i genomsnitt cirka 45 000 kronor för månad, vilket är 15 000 kronor lägre än som på förhand beräknats (jfr prop. 1960: 100, s. 5). Den låga medelsförbrukningen beror huvudsakligen på att resor icke företagits i förutsedd omfattning samt att medel icke behövt tagas i anspråk för utbetalning i anledning av lämnade riskgarantier.

För den fortsatta verksamheten beräknar civilförvaltningen medelsbehovet till 60 000 kronor för månad. Ämbetsverket har därvid förutsatt att verksamheten bibehålles vid nuvarande omfattning och att personalstyrkan, vars anställningstid beräknats till sju månader, uppgår till tio personer. Hittills anvisade belopp anses täcka medelsbehovet för tiden till och med mars 1961.

Departementschefen

Det finns för närvarande ingen möjlighet att bedöma hur länge övervakningskontingenten i Korea kan behöva fortsätta sin verksamhet. Medel för verksamheten bör emellertid beräknas för tiden till och med utgången av innevarande kalenderår. Jag förutsätter att kontingentens personalstyrka hålles så låg som det är möjligt.

Försvarets civilförvaltning beräknar, att hittills anvisade medel skall täcka kostnaderna för kontingentens verksamhet till och med mars 1961. För den fortsatta verksamheten räknar ämbetsverket med ett medelsbehov av 60 000 kronor för månad, d. v. s. samma månatliga belopp som beräknats för verksamheten under sista året (jfr prop. 1960: 100, s. 5). Jag anser mig kunna biträda dessa beräkningar. För tiden den 1 april—den 31 december 1961 erfordras således 540 000 kronor. Summan måste betraktas som ungefärlig med hänsyn till svårigheterna att beräkna vissa utgiftsposter samt möjligheten av en kommande avveckling av kontingentens verksamhet. Jag förutsätter, att eventuellt behov av ytterligare medel får tillgodoses genom anlitande av anslaget till oförutsedda utgifter. Frågan om täckning av sålunda bestridda kostnader torde få anmälas framdeles.

Under återopande av det anförda får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Svenska övervakningskontingenten i Korea* å tilllägsstat II till riksstaten för budgetåret 1960/61 anvisa ett reservationsanslag av 540 000 kronor.

Vad föredragande departementschefen sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:

Carl Hanström

Egentliga statsutgifter

Femte huvudtiteln

Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Maj:ts Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 10 mars 1961.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, NETZÉN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM, HERMANSSON.

Chefen för socialdepartementet, statsrådet Nilsson, anmäler härefter under socialdepartementets handläggning hörande ärenden angående egentliga statsutgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1960/61 samt anför därvid följande.

E. Arbetsmarknadsstyrelsen med dithörande verksamhet

[1] 9. **Kostnader för arbetslöshetens bekämpande m. m.** Å riksstaten för innevarande budgetår har till vissa sysselsättningspolitiska åtgärder använts dels under rubriken Kostnader för arbetslöshetens bekämpande m. m. ett reservationsanslag av 120 000 000 kronor, varav 55 000 000 kronor beräknats för beredskapsarbeten, dels ock under rubriken Beredskapsarbeten på vägar och gator ett reservationsanslag av 160 000 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

Arbetsmarknadsstyrelsen har (skr. 13/1 1961) hemställt om anslag å tilläggsstat med 35 000 000 kronor för ifrågavarande ändamål. Styrelsen har därvid anført, att beloppet avser att täcka eftersläpande kostnader från föregående budgetår, som likviderats med årets medel. De från budgetåret 1959/60 eftersläpande kostnaderna utgjorde 25 000 000 kronor under anslaget till Kostnader för arbetslöshetens bekämpande m. m. och 42 000 000 kronor under anslaget till Beredskapsarbeten på vägar och gator. Å förstnämnda anslag torde något tillägg inte erfordras medan däremot anslaget till vägarbeten måste förstärkas.

Med anledning av arbetsmarknadsstyrelsens framställning har jag begärt uppgifter om utgifterna för beredskapsarbeten fram till den 1 februari

1961 samt om planerade arbeten och kostnaderna för dessa under resten av budgetåret. Därvid har arbetsmarknadsstyrelsen lämnat i huvudsak följande redogörelse.

Antalet i beredskapsarbete sysselsatta uppgick den 15 december 1960 till 3 936. Styrelsen räknar med att största antalet sysselsatta — omkring 5 500 man — nås omkring månadsskiftet februari—mars. Därefter kommer antalet successivt att minska. I mitten av april beräknas sålunda 3 900 man vara sysselsatta, den 15 maj 2 400 och den 15 juni 1 700. Föregående år var sysselsatta i mars 11 801, i april 10 197, i maj 6 119 och i juni 3 441. Vid jämförelse mellan dessa siffror bör beaktas att styrelsen nu driver särskilda beredskapsarbeten för svårplacerad arbetskraft i betydligt större utsträckning än tidigare. Antalet hänvisade till sådana arbetsplatser beräknas till ca 1 100 för mars—april och till drygt 900 i sommar. Enligt styrelsens bedömande kommer beredskapsarbetena, räknat i antal dagsverken, att få mindre omfattning än vad som förutsågs i styrelsens tidigare i 1961 års statsverksproposition återgivna uppskattning, nämligen 834 000 i stället för 900 000 dagsverken. Med avseende på kostnaderna för dessa arbeten uppger styrelsen, att dagsverkskostnaden har stigit utöver vad tidigare beräknats. Detta gäller särskilt vägarbetena, beroende på en fortgående höjning av mekaniseringsgraden. Som arbetsobjekt har utvalts för trafiken angelägna företag. Vid dessa företag har andelen transport- och materialkostnader varit relativt hög.

Under anslaget till Kostnader för arbetslöshetens bekämpande m. m. har för innevarande budgetår beräknats 55 000 000 kronor till beredskapsarbeten. Styrelsen räknar med att vissa besparingar skall kunna göras på andra poster inom anslaget med sammanlagt 15 000 000 kronor. Därmed skulle under detta anslag 70 000 000 kronor stå till förfogande för beredskapsarbeten. De bokförda utgifterna uppgick per den 31 januari 1961 till 58 000 000 kronor. I detta belopp ingår likvidering av eftersläpande kostnader från föregående budgetår. Resterande kostnader fram till budgetårsskiftet uppskattas till 29 000 000 kronor. Medelsbehovet kommer sålunda att uppgå till 87 000 000 kronor och överstiger därmed tillgängliga medel med 17 000 000 kronor. På grund av eftersläpning beträffande debiteringen från andra statliga myndigheter samt från kommunerna kan dock medelsbehovet innevarande budgetår minskas med ca 15 000 000 kronor.

Anslaget till Beredskapsarbeten på vägar och gator är uppfört med 160 000 000 kronor. Någon ingående reservation finns inte. Bokförda utgifter per den 31 januari 1961 uppgår till 140 000 000 kronor, vilket belopp innefattar tidigare angivna eftersläpande kostnader. Resterande kostnader fram till budgetårsskiftet uppskattas till 75 000 000 kronor. Styrelsen räknar därför med att tillgängliga medel under väganslaget kommer att understiga medelsbehovet med 55 000 000 kronor. Styrelsen räknar under detta anslag med att utgifter om ca 10 000 000 kronor ej behöver likvideras före budgetårsskiftet.

Departementschefen

Arbetsmarknadsstyrelsens program för beredskapsarbeten för våren och sommaren innebär en kraftig minskning jämfört med föregående år. Möjligheterna att utan allvarliga olägenheter mera avsevärt skära ned beredskapsarbetena utöver vad arbetsmarknadsstyrelsen beräknat synes små. Säsongväxlingarna i de nordliga länen kommer relativt sent och ger vanligen inte utslag i ökad efterfrågan på arbetskraft förrän mot slutet av budgetåret. Vissa beredskapsarbeten kan av tekniska och ekonomiska skäl inte avbrytas och läggas ned så snabbt som arbetsmarknadsrådet i och för sig medger utan måste i viss utsträckning slutföras. Vidare utgör beredskapsarbetena ett betydelsefullt bidrag till strävandena att bereda sysselsättning och arbetsträning åt handikappade personer. Arbetstillfällena för den svårplacerade arbetskraften bör därför inte skäras ned utöver den av arbetsmarknadsstyrelsen beräknade rent säsongmässiga nedgången.

Redan vid anmälan av anslaget till Vissa sysselsättningspolitiska åtgärder i årets statsverksproposition angav jag, att utgifterna för beredskapsarbeten för innevarande budgetår skulle komma att överskrida härför anvisade medel. Den brist som enligt de av arbetsmarknadsstyrelsen lämnade uppgifterna kan beräknas uppkomma utgör för de ifrågakvarande båda anslagen tillsammans (17 000 000 + 55 000 000) 72 000 000 kronor. Bristen motsvarar nära de kostnader som enligt den vid anmälan av statsverkspropositionen lämnade redogörelsen (V ht s. 167) skjutits över från budgetåret 1959/60 till innevarande budgetår. Bortsett från de eftersläpande kostnaderna, som utgjorde 67 000 000 kronor, skulle enligt styrelsens nu redovisade beräkning de för innevarande budgetår anvisade anslagen i stort sett förslå, trots att kostnaderna per dagsverke ökat främst till följd av ökad mekanisering vid vägarbetena.

Enligt min mening bör på tilläggsstat anvisas medel som i stort sett täcker den nu förutsedda bristen under de båda anslagen. Jag förordar därför, att under anslaget till Kostnader för arbetslöshetens bekämpande m. m. anvisas ytterligare 17 000 000 kronor och under anslaget till Beredskapsarbeten på vägar och gator ytterligare 55 000 000 kronor, vilket sistnämnda belopp bör avräknas mot automobilskattemedlen.

Beträffande anslaget till Beredskapsarbeten på vägar och gator gör jag hemställan under nästföljande punkt. Här hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Kostnader för arbetslöshetens bekämpande m. m.*
å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1960/61 anvisa
ett reservationsanslag av 17 000 000 kronor.

[2] 10. **Beredskapsarbeten på vägar och gator.** Under åberopande av vad jag anfört under nästföregående punkt hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

Kungl. Maj:ts proposition nr 105 år 1961

att till *Beredskapsarbeten på vägar och gator* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1960/61 anvisa ett reservationsanslag av 55 000 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

Vad föredragande departementschefen sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:

Ian Lagergren

Egentliga statsutgifter

Sjunde huvudtiteln

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 10 mars 1961.

N ä r v a r a n d e:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, NETZÉN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM, HERMANSSON.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, anmäler härefter under finansdepartementets handläggning hörande ärende angående egentliga statsutgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1960/61 samt anför därvid följande.

E. Diverse

[1] 9. **Kommittéer och utredningar genom sakkunniga.** Detta anslag är i gällande riksstat uppfört med 1 600 000 kronor. Därjämte fanns vid ingången av innevarande budgetår en reservation av ca 326 000 kronor, varför under budgetåret för ändamålet totalt tillgängliga medel uppgår till 1 926 000 kronor. Under tiden till och med februari 1961 har förbrukats ca 1 196 000 kronor. Den 1 mars 1961 återstod alltså omkring 730 000 kronor. Vid oförändrad medelsåtgång under återstoden av budgetåret skulle anslaget komma att praktiskt taget helt förbrukas.

Medelsbehovet under återstående del av budgetåret kan emellertid beräknas bli större än under de gångna åtta månaderna. Vissa kommittéer, bl. a. allmänna skatteberedningen, beräknas nämligen komma att utföra vissa kostnadskrävande specialundersökningar m. m. För att täcka de sålunda ökade kostnaderna skulle enligt nu gjorda beräkningar — med beaktande av att viss marginal torde böra finnas för planerade utredningar och nu inte förutsedda utredningsbehov — under innevarande budgetår erfordras en anslagsförstärkning med omkring 200 000 kronor.

Under åberopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Kommittéer och utredningar genom sakkunniga* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1960/61 anvisa ett reservationsanslag av 200 000 kronor.

Vad föredragande departementschefen sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:

Bo Jonas Sjölander

Egentliga statsutgifter

Åttonde huvudtiteln

Utdrag av protokollet över ecklesiastikärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 10 mars 1961.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, NETZÉN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM, HERMANSSON.

Chefen för ecklesiastikdepartementet, statsrådet Edenman, anmäler under ecklesiastikdepartementets handläggning hörande ärende angående egentliga statsutgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1960/61 och anför därvid följande.

N. Diverse

[1] 16. **Kommittéer och utredningar genom sakkunniga.** Till kommittéer och utredningar genom sakkunniga har på riksstaten för innevarande budgetår anvisats ett reservationsanslag av 1 770 000 kronor. Vid ingången av budgetåret fanns å anslaget en reservation av i runt tal 73 000 kronor. Det för budgetåret disponibla beloppet utgör således cirka 1 843 000 kronor. Under tiden till och med januari 1961 har härav använts 1 262 000 kronor, vilket genomsnittligt motsvarar en förbrukning av drygt 180 000 kronor per månad. Vad beträffar tiden februari—juni torde det vara nödvändigt att räkna med en något högre månatlig medelsåtgång. Sammanlagt torde för hela budgetåret ett belopp av cirka 2 260 000 kronor behöva vara disponibelt. Det överstiger det förstnämnda beloppet av 1 843 000 kronor med 415 000 kronor. Av sistnämnda belopp torde 86 000 kronor böra tillföras anslaget genom överföring från kyrkofonden; hemställan om riksdagens medgivande härtill har gjorts i propositionen 1961: 47 s. 26 och 36. Vidare har Kungl. Maj:t den 10 februari 1961 beslutat att från det under tolfte huvudtiteln uppförda förslagsanslaget Täckning av beräknade merkostnader för löner och pensioner m. m. överföra ett belopp av 83 000 kronor till ifrågavarande kommittéanslag. Det återstående, icke täckta medelsbehovet utgör således 246 000 kronor, vilket belopp torde kunna avrundas till 240 000 kronor.

Anledningen till att medelsåtgången under förevarande reservationsanslag numera beräknas bli så mycket större än vad som förutsattes i riksstatsförslaget förra året är främst, att det under budgetarbetet hösten 1959 inte var möjligt att helt förutse den betydande omfattningen av det utredningsarbete, som sedan igångsattes i anslutning till fjolårets riksdagsbeslut i anledning av propositionen 1960:119 angående riktlinjer för utbyggande av universitet och högskolor m. m. Jag syftar härvid i första hand på organisationskommittén för teknisk högskola i Lund, naturvetenskapliga samordningskommittén i Göteborg, kommittén för nya utbildningsvägar vid de filosofiska fakulteterna, socionomutbildningskommittén samt gymnasieutredningen. I detta sammanhang vill jag vidare särskilt nämna, att slutfasen i skolberedningens arbete är förenad med betydande kostnader.

Det förutnämnda beloppet av 240 000 kronor torde böra anvisas som anslag å tilläggsstat. Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Kommittéer och utredningar genom sakkunniga* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1960/61 anvisa ett reservationsanslag av 240 000 kronor.

Vad föredragande departementschefen sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:

Lars Lindén

Egentliga statsutgifter

Nionde huvudtiteln

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 10 mars 1961.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDEŃ, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, NETZÉN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM, HERMANSSON.

Chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Netzén, anmäler härefter under jordbruksdepartementets handläggning hörande ärende angående egentliga statsutgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1960/61 samt anför därvid följande.

K. Fiskeriväsendet m. m.

[1] 15. Bidrag till fiskare för förlust av fiskredskap m. m. Å riksstaten för innevarande budgetår har under denna anslagsrubrik anvisats ett reservationsanslag av 25 000 kr.

Fiskeristyrelsen (skr. 13/2 1961) hemställer om anvisning å tilläggsstat för innevarande budgetår av dels under förevarande reservationsanslag 60 000 kr., dels under statens fiskredskapslånefond 30 000 kr.

Fiskeristyrelsen anför, att enligt uppgift från statskontoret finnes f. n. omkring 20 000 kr. disponibla för utbetalning av bidrag, medan omkring 50 000 kr. (inkl. under återstoden av innevarande budgetår inflytande amorteringar) kan beräknas stå till förfogande för att utlämna lån från fiskredskapslånefonden. I samband med att länsstyrelserna i Kristianstads, Kalmar och Örebro län hemställt om fiskeristyrelsens yttrande över ett stort antal ansökningar om bidrag och lån för förluster av fiskredskap till följd av stormar under tiden september—november 1960 har det enligt styrelsens mening blivit uppenbart, att nämnda disponibla medel ej förmår täcka föreliggande medelsbehov, sådant detta nu har beräknats av styrelsen i enlighet med de för bidragsverksamheten gällande grunderna.

Fiskeristyrelsen har uppgjort följande sammanställning över det aktuella medelsbehovet.

Länsstyrelse	Värderad skada, kr.	Beräknat behov av bidrag, kr.	lån, kr.
Kristianstads län	197 700	43 400	43 400
Kalmar län	62 100	20 700	20 700
Örebro län	4 000	1 300	1 300
Summa	263 800	65 400	65 400

Fiskeristyrelsen anser, att man emellertid måste räkna med att ytterligare bidragsberättigade skador å fiskredskap kan komma att uppstå under återstående del av budgetåret. För att kunna möta detta behov bör enligt styrelsen ett ytterligare belopp av 15 000 kr. finnas tillgängligt å vartdera anslaget. Styrelsen anför vidare, att med hänsyn till den av statskontoret uppgivna disponibla behållningen å anslagen det sammanlagda ytterligare medelsbehovet följaktligen kan beräknas till avrundat $(65\,400 + 15\,000 - 20\,000 =)$ 60 000 kr. i fråga om bidragsanslaget och till avrundat $(65\,400 + 15\,000 - 50\,000 =)$ 30 000 kr. i fråga om lånefonden.

Y t t r a n d e. Statskontoret upplyser, att anslaget Bidrag till fiskare för förlust av fiskredskap m. m. under de senaste fem budgetåren belastats med i runt tal resp. 45 000, 78 700, 33 000, 9 800 och 84 600 kr., vilket genomsnittligt motsvarar en utgift å omkring 49 800 kr. per år. Därest förevarande hemställan bifalles, skulle enligt statskontoret ungefär $(60\,000 + 25\,000 + 15\,501 =)$ 100 000 kr. finnas tillgängligt för utbetalning under budgetåret, varav ca 15 000 kr. redan tagits i anspråk. Med hänsyn till osäkerheten i beräkningen av bidragsbehovet vill statskontoret dock icke motsätta sig ett bifall till framställningen.

Gentemot den äskade förstärkningen av fiskredskapslånefonden har statskontoret icke något att erinra.

Departementschefen

De svåra stormarna främst längs landets sydöstra kuster under tiden september—november 1960 har såsom framgår av den lämnade redogörelsen orsakat stora förluster för många fiskare, bland annat genom att en avsevärd mängd fiskredskap blivit förstörda. De största förlusterna synes ha uppstått utmed Kristianstads läns östersjökust men även i Kalmar län är de uppkomna skadorna betydande. Vidare har insjöfisket i Örebro län drabbats av vissa förluster på grund av den stormiga väderleken hösten 1960.

Det torde vara ett allmänt intresse att i största möjliga utsträckning mildra verkningarna av de genom stormhärjningarna framkallade skadorna å och förlusterna av fiskredskap. Enligt min mening bör man därvid beakta de utvägar, som redan står till buds, för att hjälpa de fiskare, som enligt vad nyss sagts lidit ekonomisk skada. Sålunda bör i första hand komma i fråga anslaget Bidrag till fiskare för förlust av fiskredskap m. m. ävensom statens fiskredskapslånefond. På grund av omfattningen av de inträffade förlusterna och skadorna torde de behållningar, som för närva-

rande står till buds på anslaget och fonden, inte förslå. En förstärkning av båda är därför erforderlig.

På anslaget står för närvarande sammanlagt omkring 25 000 kronor till förfogande för bidragsgivning under innevarande budgetår, medan på fiskredskapslånefonden finnes en behållning av omkring 50 000 kronor, inklusive under återstoden av innevarande budgetår inflytande amorteringar. Med hänsyn härtill och den normala förbrukningen för statliga bidrag och lån av ifrågavarande slag uppskattar jag i likhet med fiskeristyrelsen det ytterligare medelsbehov, som föreligger för att bereda erforderliga bidrags- och lånemöjligheter för fiskare, vilka drabbats av förevarande extraordnåna skador och förluster, till 60 000 kronor för bidrag och 30 000 kronor för lån. Jag föreslår därför, att å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1960/61 anvisas dels ett reservationsanslag av 60 000 kronor till Bidrag till fiskare för förlust av fiskredskap m. m., dels ett investeringsanslag av 30 000 kronor till statens fiskredskapslånefond. Till frågan om anvisande av sistnämnda anslag återkommer jag vid anmälan av under jordbruksdepartementet hörande ärende angående kapitalinvestering å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1960/61.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Bidrag till fiskare för förlust av fiskredskap m. m.* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1960/61 anvisa ett reservationsanslag av 60 000 kronor.

Vad föredragande departementschefen sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:
Gunnar Eklund

Egentliga statsutgifter

Tionde huvudtiteln

Utdrag av protokollet över handelsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 10 mars 1961.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, NETZÉN, JOHANSSON, AF GEJERSTAM, HERMANSSON.

Chefen för handelsdepartementet, statsrådet Lange, anmäler härefter under handelsdepartementets handläggning hörande ärende angående egentliga statsutgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1960/61 samt anför därvid följande.

C. Bergsbruk, industri, hantverk, teknisk forskning m. m.

[1] 5. Sveriges geologiska undersökning: Malmletning. För innevarande budgetår har under detta anslag anvisats sammanlagt 1 600 500 kronor. Häri ingår 84 500 kronor, anvisade å tilläggsstat II (rskr 17/2 1961). Sistnämnda medelsanvisning motiverades med den ökning av lönekontot under anslaget, som blivit en följd av de år 1960 på löneområdet träffade nya kollektiv- och tjänstemannaavtalen. Vid anmälan av denna fråga i prop. 1961: 2 förutskickades, att för tiden den 1 februari—den 30 juni 1961 ytterligare kostnader för den kollektivavtalsanställda personalen kunde uppkomma. Storleken därav var beroende av förhandlingar.

Sveriges geologiska undersökning (P.M. 27/1 1961) anmäler, att den 26 januari 1961 överenskommelse träffats mellan geologiska undersökningen och Svenska gruvindustriarbetareförbundet angående vissa ändringar i det mellan parterna gällande kollektivavtalet. Överenskommelsen medför, att lönekostnaderna under malmletningsanslaget för tiden den 1 februari—den 30 juni 1961 ökar med 10 000 kronor. Geologiska undersökningen hemställer om anvisande av detta belopp.

Departementschefen

Genom medelsanvisning å tilläggsstat II till riksstaten för innevarande budgetår har geologiska undersökningen kompenserats för den ökning av

lönekontot under malmletningsanslaget, som föranletts av de år 1960 träffade kollektiv- och tjänstemannaavtalen. Den 21 januari 1961 har överenskommelse träffats om vissa ändringar i det mellan undersökningen och Svenska gruvindustriarbetareförbundet gällande kollektivavtalet. Genom den nya överenskommelsen ökar lönekostnaderna för de fem sista månaderna av innevarande budgetår med 10 000 kronor. För att möjliggöra en malmletningsverksamhet i planerad omfattning bör geologiska undersökningen få kompensation för merkostnaderna genom särskild medelsanvisning på tilläggsstat för innevarande budgetår.

Under återopande härav hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Sveriges geologiska undersökning: Malmletning å tilläggsstat II* till riksstaten för budgetåret 1960/61 anvisa ett reservationsanslag av 10 000 kronor.

Vad föredragande departementschefen sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:

Barbro Blomberg

Utgifter för statens kapitalfonder

Avskrivning av nya kapitalinvesteringar

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholm slott den 10 mars 1961.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, NETZÉN, JOHANSSON, AF GELJERSTAM, HERMANSSON.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, anmäler fråga om anslag till avskrivning av nya kapitalinvesteringar å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1960/61 och anför därvid följande.

Under innevarande budgetår har äskats dels investeringsanslag å tilläggsstat I till gällande riksstat, dels ytterligare några anslag å tilläggsstat II. I enlighet med de principer som hittills tillämpats bör nu, då avskrivningsbehovet för de olika investeringarna kan överblickas, förslag om erforderliga avskrivningsanslag föreläggas riksdagen. Skulle nya avskrivningsbehov uppkomma eller ändring ske i de till grund för här beräknade avskrivningar liggande förhållandena förutsätter jag, att vederbörliga tillägg och jämkningar vidtages av riksdagen.

Jag torde nu i korthet få redogöra för de olika fall, i vilka omedelbar avskrivning är påkallad beträffande ifrågavarande investeringar.

Statens allmänna fastighetsfond. Investeringsanslaget å tilläggsstat II till ombyggnad och reparation av operahuset i Stockholm torde böra avskrivas helt. Avskrivningsanslaget upptages med 9 000 000 kronor.

Försvarets fonder. Under marinens delfond har å tilläggsstat I anvisats ett investeringsanslag å 4 000 000 kronor, avseende engångsupprustning av Karlskrona örlogsvarv. Enligt tillämpade principer bör investeringen avskrivas med 50 procent. Avskrivningsanslaget under delfonden uppföres alltså med 2 000 000 kronor.

Statens utlåningsfonder. Anslaget till statens fiskredskapslånefond bör i enlighet med gällande regler avskrivas helt och avskrivningsanslaget uppföres följaktligen med 30 000 kronor.

Fonden för låneunderstöd. Till lån till Törefors aktiebolag beräknas å tilläggsstat II ett investeringsanslag av 1 000 000 kronor. Då lån från anslaget tills vidare förutsättes vara ränte- och amorteringsfria, bör avskrivning ske med 100 procent och avskrivningsanslaget alltså upptagas med 1 000 000 kronor.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till avskrivning av nya kapitalinvesteringar i härefter angivna fonder å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1960/61 anvisa följande reservationsanslag, nämligen

Statens allmänna fastighetsfond

Handelsdepartementet:

Ombyggnad och reparation av operahuset i Stockholm 9 000 000

Försvarets fonder

Försvarsdepartementet:

Försvarets fastighetsfond:
Marinens delfond 2 000 000

Statens utlåningsfonder

Jordbruksdepartementet:

Statens fiskredskapslånefond 30 000

Fonden för låneunderstöd

Handelsdepartementet:

Lån till Törefors aktiebolag 1 000 000

Vad föredragande departementschefen sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:

Bo Jonas Sjölander

Kapitalinvesteringar

Jordbruksdepartementet

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 10 mars 1961.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, NETZÉN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM, HERMANSSON.

Chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Netzén, anmäler härefter under jordbruksdepartementets handläggning hörande ärende angående kapitalinvestering å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1960/61 samt anför därvid följande.

V. Statens utlåningsfonder

[1] 10 a. Statens fiskredskapslånefond. Vid 1938 års riksdag (IX ht s. 322; JoU 65; rskr 236) beslöts inrättandet av en statlig utlåningsfond, benämnd statens fiskredskapslånefond. Från fonden må lån utlämnas till fiskare vid förlust av eller skada å fiskredskap. Vid utgången av budgetåret 1959/60 förelåg å fonden ett outnyttjat belopp av ca 5 000 kr.

Departementschefen

Under åberopande av vad jag i det föregående anført vid anmälan av under jordbruksdepartementet hörande ärende angående egentliga statsutgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1960/61 hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Statens fiskredskapslånefond* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1960/61 anvisa ett investeringsanslag av 30 000 kronor.

Vad föredragande departementschefen sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:
Gunnar Eklund

Förteckning

över av Kungl. Maj:t hos riksdagen år 1961 äskade anslag å tilläggsstat
II till riksstaten för budgetåret 1960/61 utöver de i proposition
nr 2 upptagna anslagen

Driftbudgeten

A. Egentliga statsutgifter

II. Justitiedepartementet

F: 9	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reservationsanslag</i>	250 000
------	--	---------

IV. Försvarsdepartementet

E: 23	Svenska övervakningskontingenten i Korea, <i>reservationsanslag</i>	540 000
-------	---	---------

V. Socialdepartementet

E: 9	Kostnader för arbetslöshetens bekämpande m. m., <i>reservationsanslag</i>	17 000 000
E: 10	Beredskapsarbeten på vägar och gator, <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	55 000 000
		72 000 000

VII. Finansdepartementet

E: 9	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reservationsanslag</i>	200 000
------	--	---------

VIII. Ecklesiastikdepartementet

N: 16	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reservationsanslag</i>	240 000
-------	--	---------

IX. Jordbruksdepartementet

K: 15	Bidrag till fiskare för förlust av fiskredskap m. m., <i>reservationsanslag</i>	60 000
-------	---	--------

X. Handelsdepartementet

C: 5	Sveriges geologiska undersökning: Malmletning, <i>reservationsanslag</i>	10 000
	Säger för egentliga statsutgifter	73 300 000

B. Utgifter för statens kapitalfonder**IV. Avskrivning av nya kapitalinvesteringar***C. Statens allmänna fastighetsfond***H a n d e l s d e p a r t e m e n t e t :**

27 a	Ombyggnad och reparation av operahuset i Stockholm (III:29 a), <i>reservationsanslag</i>	9 000 000
------	--	-----------

*D. Försvarets fonder***F ö r s v a r s d e p a r t e m e n t e t :****Försvarets fastighetsfond:**

2	Marinens delfond (IV: A 11—15, 16 a), <i>reservationsanslag</i>	2 000 000
---	---	-----------

*E. Statens utlåningsfonder***J o r d b r u k s d e p a r t e m e n t e t :**

6	Statens fiskredskapslånefond (V: 10 a), <i>reservationsanslag</i>	80 000
---	---	--------

*F. Fonden för låneunderstöd***H a n d e l s d e p a r t e m e n t e t :**

5 a	Lån till Törefors aktiebolag (VI: 12 a), <i>reservationsanslag</i>	1 000 000
	Säger för utgifter för statens kapitalfonder	12 080 000
	Säger för driftbudgeten	85 330 000

Kapitalbudgeten**Kapitalinvestering****III. Statens allmänna fastighetsfond****Handelsdepartementet:**

29 a Ombyggnad och reparation av operahuset i Stockholm **9 000 000**

V. Statens utlåningsfonder**Jordbruksdepartementet:**

10 a Statens fiskredskapslånefond **30 000**

VI. Fonden för låneunderstöd**Handelsdepartementet:**

12 a Lån till Törefors aktiebolag **1 000 000**

Säger för kapitalbudgeten 10 030 000